

Fourth Semester B.Com. Examination, May 2017

(F + R) (CBCS) (2015-16 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – IV

Pratijnayougandharayanam and Prachina-Vanijyam

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instruction : Answer in Sanskrit or Kannada or English.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत । (10x1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒರೆಯಿರಿ:

Choose and write the correct answer :

1) तिरुवनन्तपुररूपकाणां संशोधकः कः ?

अ) गणपतिशास्त्री	आ) नारायणशास्त्री
इ) कृष्णशास्त्री	ई) शिवशास्त्री

2) नाट्यशास्त्रस्य रचयिता कः ?

अ) व्यासमुनिः	आ) भरतमुनिः
इ) गौतममुनिः	ई) गणपतिमुनिः

3) भासविरचित प्रतिज्ञायौगन्धरायण नाटकस्य मूलं किम् ?

अ) रामायणम्	आ) महाभारतम्
इ) भागवतम्	ई) बृहत्कथा

4) कौशाम्बीशः कः ?

अ) प्रद्योतः	आ) शालङ्कायनः
इ) वत्सराजः	ई) काशीराजः

5) बादरायण इति कस्य नाम ?

अ) काञ्चुकीयस्य	आ) विदूषकस्य
इ) सूत्रधारस्य	ई) अमात्यस्य

6) वत्सराजस्य अङ्गरक्षकः कः ?

अ) वसन्तकः	आ) हंसकः
इ) निर्मुण्डकः	ई) बादरायणः

- 7) केन वत्सराजमोचनार्थं प्रतिज्ञा कृता ?
 अ) यौगन्धरायणेन
 इ) काञ्चुकीयेन
 आ) बादरायणेन
 इ) हंसकेन
- 8) केषामसाध्यं नास्ति ?
 अ) निरुत्साहिनाम्
 इ) मृतोत्साहानाम्
 आ) सोत्साहानाम्
 इ) अतीतोत्साहानाम्
- 9) अङ्गारवती कस्य राजी ?
 अ) उदयनस्य
 इ) भरतरोहकस्य
 आ) महासेनस्य
 इ) काशीराजस्य
- 10) सहस्रानी कस्य नप्ता कः ?
 अ) उदयनः
 इ) हंसकः
 आ) भरतः
 इ) महासेनः

II. प्रतिज्ञायौगन्धरायण रूपकस्य द्वितीयाङ्कम् अधिकृत्य सविमर्श लिखत । $(1 \times 10 = 10)$

ప్రతిజ్ఞాయౌగన్ధరాయణమో నాటకద ఎరడనెయ అంకఫన్సు కురిఠు ఏమణాం తృక్వాగి ఒరెయిరి.

Give a critical account of the second act of the drama Pratignayouga ndharayanam.

अथवा / अङ्कवा/OR

भासरूपकाणां साम्यांशान् निरूपयत ।

धासरूपकाणां साम्यांशगङ्गन्सू निरूपयत ।

Describe the common features in the dramas of Bhasa.

III. द्व्योः लघुटिप्पणी लिखत । $(2 \times 5 = 10)$

ఎరడు ఏష्यాగఙ्गన్సू కురిఠు లఘు ఛిష్టేం ఒరెయిరి :

Write short notes on any two of the following :

- 1) स्थापना ।
- 2) यौगन्धरायणः ।
- 3) काञ्चुकीयः ।
- 4) घोषवती ।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2x6=12)

या वृद्धादर्था एठदू शौलगंडन्नु अनुवाद संहिते विवरिसः

Translate and explain any two shlokas :

1) यथा नरस्याकुलबान्धवस्य

गत्वान्यदेशं गृहमागतस्य ।

तथा हि मे सम्प्रति बुद्धिशङ्का

श्रोष्यामि किन्तु प्रियमप्रियं वा ॥

2) काष्ठादग्निजयिते मध्यमानाद्-

भूमिस्तोयं खन्यमाना ददाति ।

सोत्साहानां नास्त्यसाध्यं नराणाम्

मागरिब्धाः सर्वयत्नाः फलन्ति ॥

3) दूर्वाङ्गुरस्तिमितीलमणिप्ररोहैः

पीताङ्गदैः परिगतैः परिणीवितांसः ।

अस्माद् घनात् कनकतालवनैकदेशा-

निधावितः शरवणादिव कार्तिकेयः ॥

4) न श्रद्धाम्युदयनग्रहणं त्वयोक्तम्

व्यावर्तनं करतलैरिव मन्दरस्य ।

यस्याहवेषु रिपवः कथयन्ति शौर्यम्

यौगन्धरायणमतानि च नः स्वनन्ति ॥

V. द्वयोः वाक्ययोः संसन्दर्भं विवृणुत ।

(2x4=8)

या वृद्धादर्था एठदू वार्त्तगंडन्नु संदर्भसंहिते विवरिसः

Explain with reference to context any two sentences :

1) व्यक्तीकृतमसामर्थ्यमक्षौहिण्याः ।

2) भूमिर्भर्तारमापनं रक्षिता परिरक्षति ।

3) अथवा दैवमत्र कन्याप्रदानेऽधिकृतम् ।

4) दर्पयत्येन दायाद्यागतो गान्धर्वो वेदः ।

VI. a) अर्थविषये प्राचीनानां मतमुद्दिश्य प्रबन्धं लिखत ।

(1×10=10)

‘अङ्ग’ द विषयदलै घुड्हेनर अभिप्रायवन्नु कुरितु पृचंधं बर्दिरि.

Write an essay on the views of ancients on ‘Artha’.

अथवा / अङ्गवा/OR

वृत्तलेख्यमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

‘वृत्तलेख्य’वन्नु कुरितु पृचंधं बर्दिरि.

Write an essay on ‘Vrutta Lekhya’.

b) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

एठदु विषयगळन्नु कुरितु लफ्ऱु टीप्पणी बर्दिरि :

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) कोशप्रयोजनम् ।
 - 2) कोशवर्धनम् ।
 - 3) तुलामानयोः अव्यवस्था ।
 - 4) वार्तासमृद्धौ राज्ञः पात्रम् ।
-